

2015-06-04

Dnr RG 2015/465

Justitiedepartementet
Diarienummer: Ju2015/30/SSK
103 33 Stockholm

Remissvar: ”Rapportering av uppdrag avseende planering inför höjd beredskap (civilt försvar)” och ”Så kan det civila försvaret utvecklas och stärkas” (Dnr: Ju2015/30/SSK)

Inledning

Riksgäldskontoret har endast smärre synpunkter på förslagen till författningsförändringar i förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap respektive förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Riksgäldskontoret lämnar dock vissa synpunkter på innehållet i rapporterna.

Föreslagna författningsförändringar

Förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap

Riksgäldskontoret har inga synpunkter på de föreslagna ändringarna. Riksgäldskontoret anser dock att det avseende 21 § är önskvärt med ett tydliggörande kring vad som avses med ”inom ramen för sina uppgifter” och vad övningsverksamheten kan komma att innebära i art och omfattning. Detta skulle underlätta myndigheternas planering och prioriteringar.

Förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Riksgäldskontoret har inga synpunkter.

Övriga synpunkter

Nedan lämnar Riksgäldskontoret synpunkter på övriga delar av underlagen, vilka inte avser direkta förslag på författningsändringar. Syftet är att lyfta fram frågeställningar som kommit fram vid behandlingen av remissen. Då frågorna berörs på flera ställen i underlagen är synpunkterna indelade i ämnesområden.

Begreppsharmonisering

Riksgäldskontoret anser att en begreppsharmonisering är önskvärd i såväl författningsförslag som i de lagar som reglerar området höjd beredskap och krig. I propositionen *Försvarspolitisk inriktning – Sveriges försvar 2016-2020* (Prop.2014/15:109) används exempelvis uttrycket ”höjd beredskap och då ytterst krig” vilket kan uttydas som en skarp planeringshorisont att förhålla sig till än vad som förslås i författningsändringarna.

Planeringsförutsättningar

Riksgäldskontoret anser att det är önskvärt att regeringen definierar planeringsförutsättningar omfattande bland annat förväntade förmågor och uthållighet samt tillser att anvisningar tas fram för hur arbetet ska genomföras. Representanter för respektive myndighet och departement bör delta i arbetet.

Författningsmässiga frågor

Riksgäldskontorets uppgifter har förändrats sedan lag (1957:684) om betalningsväsendet under krigsförhållanden fastställdes. Rollen som statens internbank har under perioden flyttats från Riksbanken till Riksgäldskontoret. Lag (1957:684) anger uppgifter för Riksbanken men ej för Riksgäldskontoret. Riksgäldskontoret föreslår att lag (1957:684) ses över.

Utveckling av myndigheters planering

I Ju2015/67/SSK, avsnitt 3.4 presenteras nio punkter som sammanfattar de åtgärder MSB anser ska genomföras för att det civila försvaret inledningsvis ska kunna lösa sina uppgifter. Riksgäldskontoret anser att det även bör framgå att arbetet bör inledas med en GAP-analys i syfte att identifiera hur befintlig krisberedskap kopplar till behov avseende höjd beredskap och krig. Syftet är att effektivt kunna identifiera behov av åtgärder, aktiviteter och anskaffningar.

Det svenska betalningssystemet

Dagens betalningssystem är byggt för att säkerställa betalningar. Samtliga aktörer inom den finansiella sektorn har egna prioriteringar inom sina uppdrag. En konsekvensutredning behövs för att utreda om vissa betalningsflöden behöver prioriteras före andra.

Arbetet i samverkansområdena

Riksgäldskontoret är positiv till förslaget att MSB ska vara representerade i samverkansområde ekonomisk säkerhet (SOES). För att effektivisera arbetet inom SOES föreslår Riksgäldskontoret att MSB bör tilldelas ett permanent ordförandeskap i samverkansområdet så att myndigheternas engagemang kan fokuseras på att bidra med sakkunskap. MSB bör även i sin samordnande roll tillse att det finns en rimlig proportionalitet i arbetet med civilt försvar kontra krisberedskap.

Hantering av information

Planeringen inför höjd beredskap kommer att medföra att uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) behöver delges mellan myndigheter. Redan idag förekommer det inom samverkansområdena svårigheter i den praktiska hanteringen av uppgifter som är klassade som känsliga eller omfattas av sekretess. Bland annat avseende att ett känsligt dokument som inkommit från en annan myndighet ska sekretessbedömas av den aktuella myndigheten i samband med ett eventuellt utlämnande. Detta skapar en osäkerhet och potentiell risk då bedömningen av vad som är känsligt kan skilja sig mellan myndigheter. Riksgäldskontoret anser därför att en genomlysning av sekretesslagstiftningen avseende dessa frågor bör genomföras för att underlätta samverkan. Vidare är det önskvärt med en gemensam vägledning i praktisk hantering och delning av information samt även att en teknisk lösning för delning och lagring av gemensam information tas fram.

Hans Lindblad, beslutande

Maxen, Gunnar, föredragande